

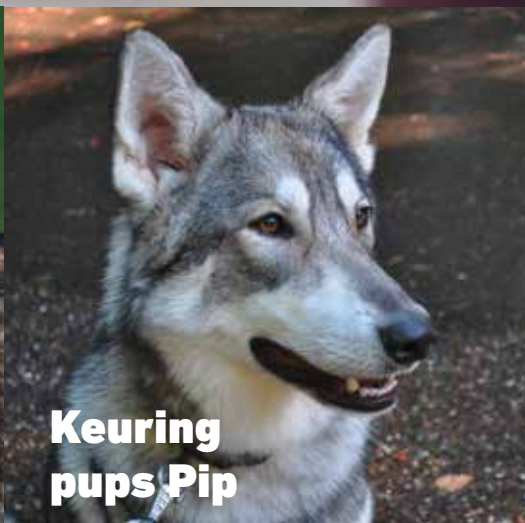
**De invloed
van de wolf**

Column

**Keuring
pups Bregje**

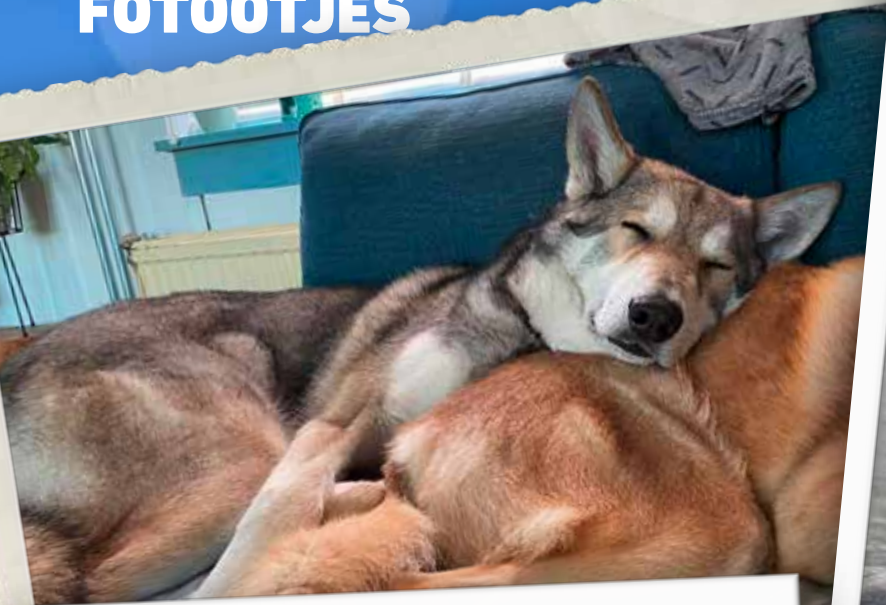

**Keuring
pups Pip**

**AVLS
clubdag 2022**

FOTOOTJES

MERRY
CHRISTMAS
AND HAPPY NEW YEAR

Voorwoord

Beste allemaal,

Rotterdam, 15 December 2022

Terwijl de zon tegenwoordig geloof ik om 16.15 uur ondergaat, kijken we in dit magazine onder andere terug op een fijne en zonnige AVLS clubdag deze zomer waar onze jonge honden gekeurd werden. Om het aantal keurmeesters voor de Saarlooswolfhond te vergroten, hebben we zoals eerder besproken, samen met de Nederlandse vereniging de opleiding en het examen voor nieuwe keurmeesters opgezet. De animo daarvoor was groot. Er waren 2 examens, een deel van de cursisten deed het compactexamen een ander deel het volledige examen. Marianne heeft voor ons een stukje over het rasexamen geschreven.

Daarnaast beschrijft ze in een ander artikel waarom er soms verwante honden gebruikt worden in ons outcrossprogramma. Op DNA niveau kunnen we met gebruikmaking van Embark tegenwoordig namelijk keuzes maken die beter en betrouwbaarder zijn dan we vroeger konden op basis van stambomen. Lees vooral het artikel met de prikkelende titel: 'Van je familie moet je het hebben'.

En ik weet niet of jullie, net als ik, sinds een paar jaar ook te horen krijgen; O de wolf is nu zelfs al tot stad X doorgedrongen, maar de vestiging van de wolf in Nederland is op zijn zachts gezegd, niet onopgemerkt gegaan. Ook daarover meer in dit magazine en daarnaast de boekbespreking van 'Wolven op het ruiterspad' dat de Jan Wolkersprijs voor het beste natuurboek 2022 gekregen heeft.

Verder een interview met Sandra van Gaalen en Fons Bardoel over het nest van Pip, de keuringen van de pups van Bregje, uiteraard de nieuwe dekkingen en geboortes maar ook de eerste column van Gwendelyn Luijk. Weer een mooi en gevarieerd magazine met zoals altijd de oproep dat als je zelf een idee, of misschien zelfs al uitgewerkt stukje hebt, we graag van je horen!

Ik wens iedereen mooie en gezellige feestdagen en hoop jullie op 15 januari op de Nieuwjaarswandeling in Lage Vuursche te zien. Check de website voor de exacte details!

X Ineke

Voorzitter

Ineke Pompen

Secretaris

Marianne Eggink

Penningmeester

Jan Dirkzwager

Bestuursleden

Reinier van Wattum

Maria Schipper

Redactie

Hella Liefthing

Johan Berends

Column

Gwendelyn Luijk

Foto's

Dennis van Hunen

Naomi de Boer

Janine Helbers

Lindes Pictures

Johan Berends

Elise Pauëlsen-van Hengst

Marianne Eggink

Saskia Cox

Nicolienne Nieuwenhuis

Coverfoto

Lies Geluk

Vormgeving

Dick Ockers

Druk

Editoo

Onze doelstelling

De Saarlooswolfhond is in de jaren 30 van de vorige eeuw gefokt door Leendert Saarloos (1884-1969) en is nu een van de negen erkende Nederlandse hondenrassen. Dit zeldzame en bijzondere ras heeft nog veel natuurlijke instincten en kent een kleine groep liefhebbers. De AVLS behartigt als rasvereniging de belangen van dit bijzondere ras in Nederland.

De Saarlooswolfhond is onderdeel van ons Nederlands cultureel erfgoed en dient mede daarom behouden te worden. Het fokbeleid van de AVLS kenmerkt zich door een grote zorg voor de gezondheid van het ras. De fokkerij is in handen van toegewijde leden bij wie het welzijn van de honden altijd centraal staat. Het ras heeft een smalle genenpool en is daardoor kwetsbaar.

Iedereen die de Saarlooswolfhond in zijn hart heeft gesloten, informeren we graag over deze prachtige hond. We verwelkomen je van harte als lid (met of zonder hond) en kennen geen balotage. Het enige wat we vragen, is dat je onze uitgangspunten onderschrijft. Voor vragen over lidmaatschap, gezondheidscertificaten, adreswijzigingen, dek- en nestmeldingen en verdere informatie: secretaris.avls@gmail.com.

Onze uitgangspunten

Behoud van het ras

De Saarlooswolfhond voor de toekomst behouden, dát is het belangrijkste doel van de AVLS. De generaties na ons moeten immers ook kunnen genieten van dit prachtige ras. Maar dat is niet de enige reden. De Saarlooswolfhond maakt deel uit van ons Nederlands cultureel erfgoed en dient daarom beschermd en in stand te worden gehouden.

Genenvariatie

Door de heersende kampioenencultuur werd jarenlang doorgefokt op uiterlijke raskenmerken. Daardoor nam de genenvariatie dramatisch af. Het ras werd door deze praktijk enorme schade toe-

gebracht. De AVLS is opgericht om radicaal te breken met deze achterhaalde fokkerij, die gericht was op het zoveel mogelijk fokken van showkampioenen. De natuur laat ons zien dat het daar niet om gaat. Het gaat om genenvariatie en gezondheid. Een gezonde, vitale hond vinden we dan ook veel waardevoller dan een showkampioen.

Inteelt beperken

Rastype en raskenmerken vinden we wel belangrijk, maar het is niet alleen zaligmakend. Honden kunnen onmogelijk decennialang én gezond én raszuiver worden gefokt. Daarom proberen we met ons fokbeleid de verwantschap van de honden terug te brengen om de inteelt beter beheersbaar te houden. We kruisen druppelsgewijs, onder

streng gecontroleerde voorwaarden, vers bloed in. Dit outcrossprogramma is een essentieel onderdeel van ons fokbeleid.

Vrijwillige fokkerij

Geselecteerde pups uit dit fokprogramma worden teruggefokt op raszuivere Saarlooswolfhonden. Zo behouden we de uiterlijke raskenmerken en het bijzondere karakter van ons ras, waarbij tegelijkertijd de genenvariatie wordt vergroot. Ieder lid kan op vrijwillige basis meedoen aan dit belangrijke project, want we kennen geen van bovenaf opgelegde fokkerij. Bij de AVLS bepalen de fokkers zelf hun fokcombinaties, niet de vereniging.

Steun ons om dit bijzondere ras voor de toekomst te behouden. Word lid!

De AVLS is erkend door de Raad van beheer op Kynologisch Gebied en staat voor een gezonde Saarlooswolfhond

met een fijn karakter. Bezoek ook onze website www.avls.nl

avls@gmail.com

Secretariaat AVLS
Jean Sibeliustraat 33
3069 MJ Rotterdam

Geboortes

Arwen's nest

Arwen

Arwen (*Baka Inu Kayleigh Arwen of Riven-del*) is op vrijdag 4 november bevallen van 7 pups. Het zijn 4 reutjes (3 wg en 1 bb) en 3 teefjes (wg). De bevalling verliep vlot en zonder problemen. De vader is Kami (*Jon Snow Kami van de Zevenhuizerplas*). Het is een F2 nest in het outcrossprogramma SWH met NID. Je kunt als eigenaar later gevraagd worden één nest te fokken als jouw hond wordt toegelaten in het fokprogramma. Alle pups zijn besproken.

Asgard's nest

Asgard

Mégane Gebhart-Abier meldde dat op 7 november Asgard (*Let's Go to Asgard Ookami Kodomo*) 5 mooie pups heeft geworpen in kennel Des terres du Valhalla. De vader van het nest is Silva Amica's Kajos Consho. De dekking was op 6 september. Er werden 4 teefjes geboren (2 bb 2 wg) en 1 bosbruin reutje. Neem contact op met Mégane (*Engels of Frans*) via haar website.

Esmée's nest

Esmée

We kregen bericht van Katleen Wijns dat op vrijdag 18 november Howling by Moonlight Odon Esmée de trotse moeder is geworden van 5 pupjes, 3 reutjes (2bb en 1 wg) en 2 teefjes (beiden wg). De vader is Chumani's John Loki. Nog één reutje zoekt een gouden mandje. Neem contact op met Katleen via info@howlingbymoonlight.be.

Osje's nest

Osje

Annelies Lambaerts en Jorgen Van Moorlegem meldden dat op maandag 15 augustus Oda Ostar of Wolfs Whisper 7 pupjes heeft geworpen. 4 teefjes (2 bb en 2 wg) en 3 reutjes (1 bb en 2 wg) Osje werd gedekt door Howling by Moonlight Odon Wolf. Alle pups hebben een baasje gevonden.

Yisha's nest

Yisha

We kregen het heuglijke bericht van Richard Jones van kennel Accalia dat Yisha (*Ysha Neuwedell*) op 1 december 8 pupjes heeft geworpen, 3 reutjes (1bb, 2wg) en 5 teefjes (4bb, 1wg). Moeder en kroost maken het prima. De vader van het nest is Groot. Alle pups zijn besproken.

Dekkingen

Wendy Jonkergouw en Marijke Saarloos meldden dat Blue (*Blue Kadin v.d. Kilstroom*) op 20 oktober is gedekt door Wolfgang (*Arthos*). Blue is drachtig. De pups worden in de vierde week van december verwacht. Het aankomende nest maakt deel uit van het outcrossprogramma (*F2 Husky x SWH*). Je kunt gevraagd worden later een nestje met een teef te fokken of een reu uit dit nest later in te zetten voor de fokkerij. Neem dan contact op met de fokkers. (*b.w.wolfjes@gmail.com*)

Blue

Wolfgang

Madeleine Scheeren meldde dat Kangee (*Chumani's Kangee Eowyn*) op zondag 13 november is gedekt door Bob (*Bo Mister Bojangles Wakanda Tachunga*). Als de dekking succesvol is worden de pups half januari 2023 verwacht. Meld je bij fokster Madeleine Scheeren via *info@wolf-flow.nl*

Bob

Kangee

Boekbespreking

Wolven op het ruiterspad

Dit boek gaat niet alleen over honden of wolven, maar ze komen er wel in voor. Meer in de zin van: waarom gaan we als mensheid zo wonderlijk met de natuur om? Niet voor niets siert de in 2014 overleden wolvenkenner Werner Freund de cover. We volgen de schrijver, bioloog Tijs Goldschmidt, in een bundeling van 20 boeiende verhalen over onderwerpen als de oorsprong van de wilde tulp, het belang van genetische variatie en onze weerstand tegen het eten van insecten. Ook de wolf komt langs. Goldschmidt bespreekt de wolven die de afgelopen jaren in Nederland zijn opgedoken en hij beschrijft uitgebreid de culturele geschiedenis van de wolf. Ook hij weet dat wolven veel zouden kunnen bijdragen aan de Nederlandse natuur. Het boek kreeg in oktober de Jan Wolkers Prijs voor het beste natuurboek. Het lezen meer dan waard.

Auteur : Tijs Goldschmidt
Uitgeverij: Athenaeum
ISBN : 9789025312039
€20,99
Uitvoering : Paperback
Aantal pagina's : 224

Van je familie moet je het hebben

Waarom worden binnen het outcrossproject soms honden ingezet uit dezelfde foklijnen? En waarom gebruiken we geen reuen uit het buitenland? Heeft nieuw bloed inkruisen dan nog wel zin?

Door Marianne Eggink

Alle Saarlooswolfhonden, ook die in het buitenland, zijn meer aan elkaar verwant dan broer en zus. Dat klinkt onvoorstelbaar, maar het is de harde realiteit. Er zijn geen onverwante honden in de populatie, dus ook geen onverwante foklijnen, anders hadden we geen outcross hoeven

Er zijn geen onverwante honden in de populatie, dus ook geen onverwante foklijnen

doen. Zelfs bij een paring van ogenschijnlijk totaal onverwante honden daalt de gemiddelde verwantschap niet! Dat bleek onlangs weer toen een teefje uit Frankrijk werd gepaard aan een reu uit het gecentraliseerde fokprogramma van de NVSWH. De gemiddelde verwantschap van de pups lag op 52% en de inteelt op 38%. Dus een Franse teef uit de 'algemene' populatie geeft met een Nederlandse reu uit de gesloten populatie (*die altijd gescheiden is geweest van de algemene populatie*) toch ook een verwantschaps- percentage van boven de 50% bij de nakomelingen.

De DNA databank Embark toont aan dat de inteelt in ons ras (*de COI, de Coefficient Of Inbreeding*) gemiddeld op 36% ligt. De verwantschap (*de COR, de Coefficient Of Relationship*) ligt bij de Saarlooswolfhond gemiddeld boven 50%. Dat wil zeggen dat alle Saarlooswolfhonden meer aan elkaar zijn verwant dan broer en zus, die 50% aan elkaar zijn verwant. Daarom is het met de huidige populatie Saarlooswolfhonden onmogelijk de algemene verwantschap

F2 Pup van Emami

terug te brengen. Ook niet met behulp van buitenlandse honden, want die zijn net zo verwant.

Alleen met het inbrengen van nieuw bloed kan de nauwe verwantschap teruggebracht worden en zal de gemiddelde inteeltcoëfficiënt met minder dan 0,5% per generatie stijgen. Dit is een percentage dat genetici aanvaardbaar vinden. Het positieve effect van outcross hebben we tot nu toe gezien: grotere nesten van teven die vlot hun pups op de wereld zetten! Er is gekozen voor de druppelmethode (*backcross*). Een zeer veilige methode om LANGZAAM het percentage gezonde genen in

Alleen met het inbrengen van nieuw bloed kan de nauwe verwantschap teruggebracht worden

de populatie te verhogen ZONDER verlies van rastype en karakter.

Terugkomend op de vraag. Waarom worden er binnen het outcrossproject soms honden ingezet uit dezelfde lijnen. Natuurlijk spelen zaken als de beschikbaarheid van partners, de voorkeur van de fokker etc. een rol. Het gaat (*zoals bij alle dekkingen*) niet altijd zoals vooraf werd bedacht. In Embark kunnen we nu de fokcombinaties op Dna niveau uitrekenen. Bij een combinatie met een zoon van een vader (die al eerder is gebruikt in de outcross) of met een halfbroer of een halfzuster, kan er sprake zijn van

meer genetische diversiteit dan met een hond die op papier minder verwant lijkt. Dit is soms moeilijk te accepteren omdat het tegen ons gevoel voor logica ingaat, maar we kunnen het nu echt zien. Op DNA niveau kunnen we dus keuzes maken die beter en betrouwbaarder zijn dan we vroeger konden op basis van de stambomen. Dit is een bijzonder waardevolle tool in ons outcrossproject om de genetische diversiteit te vergroten en de verwantschap terug te dringen. En daar gaat het tenslotte om.

F2 Pup van Pip

AVLS clubdag 2022

Op zondag 28 augustus stond onze clubdag in het teken van de jonggeboren Saarlooswolfhondjes. Leden konden hun jonge hond of pup op een informele manier door keurmeester Erica Bakker laten beoordelen. Natuurlijk was deze dag ook bedoeld om elkaar weer eens te ontmoeten en gezellig bij te praten. Al met al een zeer geslaagde dag.

Rasexamen keurmeester Saarlooswolfhond

Op zaterdag 22 oktober vond in Woudenberg onder auspiciën van de Raad van Beheer het compact rasexamen keurmeester van de Saarlooswolfhond plaats. Het was het tweede examen dit jaar dat we in goede samenwerking met de NVSWH hebben georganiseerd. De examinatoren waren Jan Ebels en Nadija Timmermans-Kadenko. Voor het compact rasexamen slaagden Jos Dekker, Rachel Dijkhorst en Anita Gielisse. Op 16 juli jl. vond het eerste uitgebreide rasexamen plaats. De ge-

slaagde kandidaten waren toen Marjolein Flobbe, Wendy Koot en Wilma Roem. Alle examinandi van harte gefeliciteerd. In totaal kunnen we nu 6 nieuwe, gediplomeerde keurmeesters toevoegen. Voorlopig was dit het laatste rasexamen. In de loop van volgend jaar zal er nog gelegenheid zijn voor de niet geslaagde kandidaten alsnog examen te doen.

We willen graag onze leden bedanken die hun honden ter beschikking

hebben gesteld tijdens de praktijkdagen of op de examendagen. Dat zijn Belinda Mokveld, Jannick van de Vis, Nicoline Roos, Gea en Harry Pegel, Leo Arnst, Ariane Rijkmans, Yvette de Groot, Remy Deijs, Naomi de Boer, Els Rademaker, Jan Dirkzwager, Carla den Nieuwenhoop en Jan de Olde. Zonder jullie medewerking was het allemaal niet mogelijk geweest. Dus enorm bedankt voor jullie enthousiaste en belangeloze inzet!

De invloed van de wolf op zijn omgeving

Wolf in Yellowstone National Park, VS

De wolf heeft zich definitief gevestigd in Nederland. Het Nationaal Park Hoge Veluwe maakt zich daar grote zorgen over. De moeflon, zeer nuttig om de heidegebieden en stuifzanden in het park open te houden, zou door de wolf worden bedreigd.

Redactie: Johan Berends

Foto's: Hans Drijer, Nationaal Park Hoge Veluwe. Doug Smith, Yellowstone National Park.

Bestrijden

Het park is sinds een aantal jaren omheind, onder andere om de wolf buiten de deur te houden. Dat mislukte omdat het hekwerk al een paar keer werd doorgeknipt. De in Nederland oprukkende wolf wist daar wel raad mee. Hoewel de moeflon vervaarlijke hoorns heeft, is het dier geen partij voor een hongerige wolf. De Hoge Veluwe heeft de niet inheemse moeflon 100 jaar geleden geïntroduceerd, aanvankelijk voor de jacht. Het park vroeg de provincie Gelderland om de wolf te mogen bestrijden. Anders zouden de heide- en stuifzandgebieden snel dichtgroeien en sommige vo-

gelsoorten en reptielen zouden in aantal achteruit gaan of zelfs geheel verdwijnen. Het park vreest ook grote economische schade door afname van het aantal bezoekers. Maar het bestrijden van de wolf werd door de rechter verboden.

Paintball

De wolf zou volgens het park onnatuurlijke gedrag gaan vertonen omdat het dier niet wordt bejaagd. Daardoor zou hij zijn aangeboren angst voor de mens verliezen. Het park meent verder dat in het dichtbevolkte Nederland de kans dat wolven en mensen elkaar tegenkomen "exponentieel" zal toenemen. Verder is de gedachte dat de wolf zal kruisen met (verwilderde) honden met minder natuurlijk en minder schuw gedrag als gevolg. De beheerders denken

De terugkeer van de wolf zorgde onmiddellijk voor een heilzaam effect op de natuur.

dan ook dat van een natuurlijk ecosysteem op de Veluwe nooit sprake zal zijn. De provincie Gelderland wilde met paintballgeweren op tamme wolven gaan schieten.

De wolf mag echter als beschermde diersoort niet verstoord worden. De rechtbank Midden-Nederland heeft de inzet van paintballgeweren voorlopig verboden.

Positieve invloed

De wolf mag dan een bedenkelijke reputatie hebben bij de beheerders van ons nationaal park en bij veel schapenhouders en veeboeren, hij heeft wel degelijk een positieve invloed op de natuur. Dat bewijst het Yellowstone National Park in de VS, waar in 1995 Canadese wolven werden uitgezet. De terugkeer van de wolf zorgde onmiddellijk voor een heilzaam effect op de natuur.

Uitgeroeid

Wolven doden inderdaad allerlei dieren voor voedsel, maar ze geven ook leven aan veel andere soorten. De wolf was in Yellowstone al 70 jaar uitgeroeid. Het aantal inheemse herten (*wapiti's*) was in die tijd zo enorm toegenomen dat vrijwel de hele vegetatie was kaal gevreten. Ook al werden maar een paar wolven in Yellowstone uitgezet, het had meteen een opvallend effect.

Gedrag

Hun aanwezigheid veranderde het gedrag van de herten. Vooral de valleien en de kloven waar ze het makkelijkst aan wolven ten prooi konden vallen, werden nu door de herten gemeden. De begroeiing kwam hier direct weer tot leven. In sommige gebieden werden de bomen in slechts 6 jaar wel 5 keer zo groot. Kale gebieden werden in korte tijd bossen vol espen en wilgen.

Vogels

Daarna kwamen de vogels terug. De hoeveelheid zang- en trekvogels nam enorm toe. Er kwamen ook meer bevers die net als wolven een groot effect op het ecosysteem hebben. Ze schieden ruimte voor andere diersoorten. De dammen die de bevers in rivieren bouwden gaven leefruimte aan otters, muskusratten, eenden, vissen, reptielen en andere amfibieën.

Moeflons

Arenden

De wolven doodden ook coyotes, waardoor er meer grondeekhoorns, woelmuizen en konijnen kwamen. Daar kwamen weer roofvogels op af, maar ook wezels, vossen en dassen. Raven en arenden kwamen om zich te voeden met de prooi-resten die de wolven achterlieten. Beren aten hier van en ook zij namen in aantal toe. Er groeiden weer bessen aan de nieuwe struiken. De beren vergrootten de invloed van de wolven door hertenkalfjes te doden.

Cadeau

De wolven hadden zelfs invloed op de rivieren! Niemand had dit van tevoren kunnen inschatten. De veranderingen waren een direct gevolg van de komst van de wolf. De erosie nam af, er kwamen meer poelen en er ontstonden meer rotsgebieden. Dit was een prachtig cadeau voor de wilde dieren. Door het ontstaan van nieuwe bossen langs de rivieren brokkelden de oevers minder snel af, de loop van de rivieren werd bestendiger. Zalmen konden weer in grotere hoeveelheden stroomopwaarts zwemmen. De wolven, al waren het er relatief maar weinig, veranderden dus niet alleen het ecosysteem in het Yellowstone National Park maar ook de geografie.

Zal de eeuwenoude strijd tussen mens en wolf weer oplaaien?

Samenhang

De Hoge Veluwe is veel kleiner dan het Yellowstone National Park, maar ook hier leven veel wilde dieren die onderling een ecologische samenhang vormen. Bovenaan de voedselketen vinden we hier sinds kort de wolf, die een belangrijke rol gaat spelen in het natuurlijk beheer van wilde zwijnen en damherten. De wolf heeft

een niet te onderschatten invloed op de vergroting van de biodiversiteit. Het nationale park ziet dit met lede ogen aan. Zal de eeuwenoude strijd tussen mens en wolf weer oplaaien?

Pr-slag

De wolf dreigt intussen door de verbeterde discussies tussen voor- en tegenstanders onderwerp te worden van een pr-slag. Landbouwwerkgroep LTO Noord organiseerde voor de pers en andere belangstellenden een rondgang langs veehouders wier schapen werden (*dood*)gebeten. Het was een reactie op de wolvenexcursies die Natuurmonumenten organiseert op het Dwingelderveld in Drenthe waar de wolven wel welkom zijn. Minister van der Wal van Natuur en Stikstof wil een "brede maatschappelijke dialoog" over de wolf. Zoals wel vaker is de nuance in de discussies op social media ver te zoeken. Voorstanders worden afgeschilderd als wereldvreemde bomenknuffelaars, tegenstanders als natuurhaters. Wie de pr-slag om de wolf gaat winnen is nog niet bekend. Gaan we de wolf weer uitroeien of vinden we een manier om met hem samen te leven? Laten we hopen op het laatste.

Bronnen: Sustainable Human, Nationaal Park Hoge Veluwe, de Volkskrant, National Geographic 3/2010/.

BARFmenu®
De kracht van de natuur met de kennis van nu!

100%
Natuurlijke
diervoeding

Bestel via:
webshop.barfmenu.nl
kortingscode AVLS

GEEN RIJST OF GRANEN -
DUS GLUTENVRIJ!

BARFmenu® diepvries versvoeding wordt gemaakt van vers rauw vlees, verse organen en verse vleesbotten. Bevat van nature een zeer hoog gehalte aan natuurlijke vitaminen en mineralen.

www.barfmenu.nl

Keuring pups Bregje/Ibi en Pip/Loki

Op zondag 16 oktober werden vier pups van Bregje en Ibi gekeurd uit het outcross-programma met de Podenco Ibicenco. Op zaterdag 1 oktober was de tussentijdse keuring van de pups van Pip en Loki uit het outcrossprogramma met de Northern Inuit. Over een jaar volgt de definitieve beslissing welke honden uit dit nest worden toegelaten tot de fok. Eska uit het nest van Bliss en Timber werd toegelaten tot de fok.

Pups Bregje en Ibi

Pups van Pip

Pups Bregje en Ibi

De pups van Pip

— since 1989 —

NATUURLIJK HET BESTE!

ONTVANG GRATIS PROBEERPAKKET:

**MET 3 X 100G NATUURVOER NAAR KEUZE
+ SAMPLE 3IN1 CRANBERRY KOEKJES
+ SAMPLE SCHAPENVET BONBONS
INCL. SPAARKAART EN INFOBOEKJE.**

☐ PUPPY	☐ GEPERST LAM
☐ ADULT	☐ BIO KIP BIO GECERT.
☐ LAM&RIJST	☐ GEPERST ZALM GRAANVRIJ
☐ DINER	☐ PUP MINI
☐ SENIOR	☐ ADULT MINI
☐ HIGH ENERGY	☐ SENSITIVE MINI
☐ GIANT	☐ CONTROL MINI
☐ GEPERST MINI	☐ SENIOR MINI
☐ GEPERST ADULT	

MAIL DEZE BON NAAR :
INFO@BFPETFOOD.NL
OF STUUR NAAR: BIOFOOD,
POSTBUS 151, 9200 AD DRACHTEN

QR CODE HOND

NAAM: _____

ADRES: _____

PC/WOONPLAATS: _____

TELEFOON: _____

E-MAILADRES: _____

MAXIMAAL 1 PAKKET PER GEZIN.

PROBEER:

VOER + BONBONS + KOEKJES

Hoe ver moet je gaan?

We genieten allemaal van onze Saarloosjes en we willen ze nooit meer kwijt. In een ideale wereld zou dat kunnen, maar helaas... die wereld bestaat niet.

Door Johan Berends

Vroeg of laat komt er een moment dat we afscheid moeten nemen en dat moment komt altijd te vroeg. Soms erg vroeg. Zo heb ik de levenloos geboren pups van Shala moeten begraven. Twee zijdezachte, lieve vachtjes, een bosbruin teefje en een wolfsgrauw reutje. Ik legde ze naast elkaar in het grafje dat ik voor ze had gedolven. De gezichtjes naar elkaar toe. Ik markeerde de plek met een groot stuk kalksteen. Dat vond ik een van de moeilijkste dingen die ik in mijn leven heb gedaan. Tunka en Shala hebben gelukkig hoge leeftijden bereikt. Hun sterrenstof staat al jaren dichtbij ons in twee oude urnen. Gelukkig hebben we Lica en Yara nog, maar de tijd tikt meedogenloos door.

Ik ben ervan overtuigd dat iedereen het beste voorheeft met zijn Saarloosje

Laatst las ik een artikel over de medische mogelijkheden om je lieve schatten nog wat langer bij je te houden. Maar hier dient zich een ander probleem aan, want... hoe ver moet je gaan?

Ik ben ervan overtuigd dat iedereen het beste voorheeft met zijn Saarloosje, maar wat de een genoeg vindt, is voor een ander niet voldoende. Als je het financieel kunt ophoesten, kun je heel ver gaan. M'n mond viel open toen ik alle mogelijkheden las. Pacemakers, chemotherapie, MRI-scans, echografie, 3D prints, plastische chirurgie, tandprotheses, niertransplantaties en knieoperaties waar een profvoetballer jaloers op zou zijn.

De hond is door de jaren heen steeds meer vermenselijkt en onderdeel geworden van het gezin. In mijn jeugd was dat heel anders, zo mooi bezongen door Wim Sonneveld in "Het Dorp": "Ik was een kind en wist niet beter, dan dat het nooit voorbij zou gaan." Maar het ging voorbij. Heel snel voorbij.

Iedereen moest hard werken, honden ook

De zoon van de veearts was mijn vriendje. Ik mocht vaak mee als zijn vader langs de boeren ging. Huisdieren deed hij er een beetje bij. Dan konden de mensen even langskomen met hun hond of kat. Van fretten, woestijnratten of luipaardgekkos als huisdier had nog niemand gehoord. Het idee alleen al! Honden hadden het toen nog druk. En dan bedoel ik niet die flauwekul van 300 keer achter een tennisballetje aanrennen. Iedereen moest hard werken, honden ook. Speuren, ratten verdelen, mee op jacht, erf bewaken. Vonden ze leuk, deden ze goed.

"Dit dorp, ik weet nog hoe het was, de boerenkind'eren in de klas, een kar die ratelt op

de keien". Ik groeide op in zo'n dorpje op de schrale zandgronden van Salland begin jaren 50. De boeren in mijn dorp hadden een gemengd bedrijf met zo'n 15 koeien die twee keer per dag met de hand werden gemolken. Verder een beer, een paar zeugen met biggen, een trekpaard. Een stier kwam af en toe langs om een tochtige koe te dekken. De boerin verzorgde het kleinvee en had een toom kippen op het erf voor de wekelijkse eiermarkt. Na de ruilverkaveling kwam een ongekende schaalvergroting op gang. Ik zie nog de eerste tractor door het dorp pruttelen als voorbode van de nieuwe tijd. Een blauwe Ford. Nog zonder joystick, airco of gps, maar dat zou niet lang meer duren.

Voor dierenartsen is er ook veel veranderd. Die zijn nu vaak onderdeel van een kliniekketen, in eigendom van een investeringsmaatschappij met return on investment en een bonus als de arts de targets haalt. En wat voor mensen geldt, geldt nu ook voor huisdieren. Dus op tijd naar de kap- per, borsteltje hier, hairspraytje daar, regenjackje, winterjasje, eigen huisje, bedje, knuffeltje, bankje, snackje... het kan niet op met de verwennerij.

Mijn dorp 1955

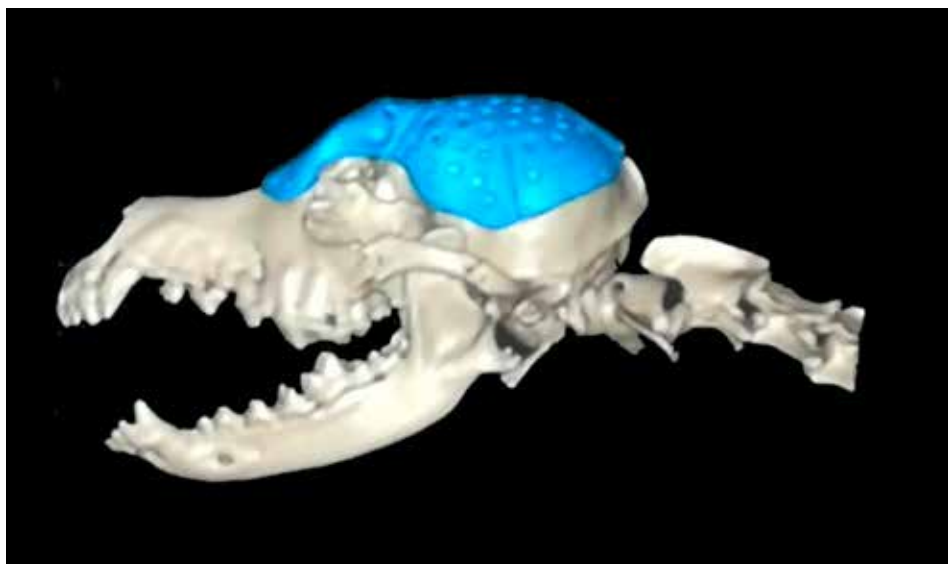
De medische wereld speelt daar graag op in. Zo kunnen honden met hartfalen in de Verenigde Staten een pacemaker krijgen. Er is wel een probleem, want die zijn er niet voor honden. Ze worden dus door dode mensen geleverd! Ik verzin het niet. Maar misschien zo gek nog niet. Die dingen worden anders als chemisch afval uit je lijf gehaald en dan is een tweede leven voor een hond een mooi alternatief. Het kost een vermogen. Dat dan weer wel.

Een ander voorbeeld: niertransplantaties. Alweer in de US of A. Beetje het omgekeerde probleem van die pacemaker, want aan een mensennier heeft een hond niks. Die moet dus van een andere hond komen. In het asiel is keus genoeg. Die asielhond moet je eerst adopteren. Twee nieren in één klap. De kosten? Na afloop tik je twintigduizend dollar af. Je hebt dan twee honden met elk één nier. De asielhond wordt niets gevraagd. Die moet gewoon leveren.

Teckels hebben vaak een hernia. Die rug kan wel wat korter worden gefokt, maar dan is het geen echte teckel meer. Laatst hoorde ik iemand zeggen: “Wil je zo’n grappig snurkend Frans bulletje, zo’n snoezig mopsje of zo’n leuk waggelende Engelse bulldog? Prima, maar kruip dan eerst een dag op je knieën met een rietje in je mond en een wasknijper op je neus. Praten we daarna verder.” De Raad van Beheer probeert die fokkers van kortsnuiten krampachtig met mooie praatjes uit de wind te houden ondanks een wettelijk verbod op

Niemand wil oneindig sleutelen aan een dier dat jou niet kan vragen hem uit zijn lijden te verlossen

de fokkerij. De wet kun je als overkoepelende organisatie blijkbaar gewoon naast je neerleggen. Maar goed, dat is weer een heel andere discussie. Er is gelukkig hoop voor de rastypische teckel: een herniaoperatie lost het probleem op. Een 3D geprinte schedel dan? Tuurlijk! De techniek staat voor niets.

Schedel 3D computerbeeld

Teckel met geprinte schedel

Er kan de laatste tijd ongelooflijk veel om je hond nog wat extra tijd te geven, maar het blijft een duivels dilemma. Iedereen wil het beste voor zijn hond, maar aan alles komt een eind. Of je nou een mops-hondje, een mens of een Saarlooswolf-hond bent. Dieren hebben een ijzersterke wil om te leven, maar euthanasie is soms barmhartiger. Niemand wil oneindig sleutelen aan een dier dat jou niet kan vragen hem uit zijn lijden te verlossen. Het is allemaal al moeilijk genoeg en ik heb het idee dat het steeds moeilijker gaat worden. Hoe ver moet je gaan? Zeg het maar. Vluchten kan niet meer schreef Annie M.G. toen Dik-kertje Dap nog op de trap zat om de giraf een klontje te geven. Voorgoed voorbij.

“Ons lelijk eendje Pip wordt steeds mooier”

In een bosrijke omgeving aan de rand van de Veluwe vol wandelroutes en een boswachterij, hebben we op de warmste oktoberdag ooit gemeten afgesproken met Sandra van Gaalen en haar man Fons Bardoel. Het echtpaar kan trots terugkijken op het mooie outcrossnest van hun teefje Pip.

Door: Hella Liefthing

Foto's: Johan Berends

Regelmatige lezers van deze interviews zullen het herkennen: bijna altijd is de eigenaar en fokker van Saarlooswolfhonden al een leven lang verliefd op het ras. Bijna altijd, want in deze reeks vertellen we nu het verhaal van Sandra van Gaalen en Fons

Hun kennismaking met het ras kwam door puur toeval tot stand

Bardoel, eigenaren van Pip en dit jaar ook voor het eerst fokkers. Hun kennismaking met het ras kwam door puur toeval tot stand. “Als Esther (*van Rijnstra, red.*) niet zo hard had zitten gapen op het werk, was deze hond er nooit gekomen”.

Dat vraagt om enige uitleg, en die krijgen we ook. Sandra: “Ik was leidinggevende op een faciliteit, waar Esther als onderzoeker werkt. We waren dus collega's. Toen ik vroeg waarom ze zo zat te gapen, vertelde ze dat ze een nestje puppen thuis had.” Dat kost je blijkbaar veel energie. Toeval twee: Sandra en Fons waren net verhuisd naar een kleine ruïne in de bossen van de Utrechtse Heuvelrug. De kinderen waren het huis uit en daarmee kwam er ruimte voor een levenslang gekoesterde maar nooit ingeloste wens van Sandra: een hond. Sterker nog, ze had het als voorwaarde gesteld voor de verhuizing.

“Dus toen Esther over die puppen begon, zei ik dat ik op zoek was naar een hond. Moest ik natuurlijk nog wel even met Fons overleggen en uitzoeken over welke soort hond het ging. Fons had twee voorwaarden: het beest moest niet blaffen en geen jachtinstinct hebben.” Sandra ging op onderzoek uit en had al snel door dat een wolfhond als eerste hond misschien niet zo handig is. “Een pup van Esther is het uiteindelijk niet geworden, maar we hoorden van het outcrossnestje bij Suzanne Stoetzer en dat bleek een gouden greep.”

Het beest moest niet blaffen en geen jachtinstinct hebben

De intussen tot goede vriendin uitgegroeide Suzanne ging niet zomaar mee in het plan van Sandra. “Ik was jarig en wilde met mijn kinderen gaan kijken, maar dat ging niet door. Veel te druk. We konden samen een dag later komen. Het nestje van Finn en Matsi was toen al bijna helemaal weg, alleen ons mooie lelijke eendje was er nog.” Toch moesten de toekomstige eigenaren nog een keer op audiëntie, om heel veel praktische tips in ontvangst te nemen. Maar op een mooie vrijdag – handig, want Sandra werkte toen nog vier dagen – kon Pip mee naar huis, waar het paar tegen heel wat praktische hindernissen aanliep. “We hebben echt onze relatie opnieuw uitgevonden. Fons heeft een engelengeduld, ik wil nog wel eens gefrustreerd raken, bijvoorbeeld met opstandige pubers. Maar met Pip liep het anders. Ik kon alles met haar, naar Fons luisterde ze niet. Die heeft op kerstavond een keer anderhalf uur in een druilerig bos gezocht en geroepen. Ze kwam gewoon niet!”

En hoe hoger de frustratie, hoe minder Pip naar Fons toe trok, al gaf hij altijd het eten. “Ik voelde me gewoon schuldig”, zegt Sandra. “Ik wilde een hond, maar Fons werkt thuis en die zat er mee.” De situatie verbeterde aanzienlijk toen hij besloot maar niet meer op te voeren. Fons: “Ik ben daarmee gestopt. Het heeft toch geen zin. Deze honden moet je meer loslaten. Wel binnen grenzen, maar met veel meer ruimte. Je kunt wel lid van de roedel zijn, zelfs de aanvoerder ervan, maar je bent nooit de baas.”

Pip heeft een paar typische Saarloostrekken. Uitbreken bijvoorbeeld, en dan urenlang in het bos rondrennen. Of in het

loslaatgebied achter een verdwaalde hardloper aan gaan. Zeker in de coronatijd, toen er veel meer mensen in het bos wandelden.

Zoals de regels van de outcross voorschrijven, is Pip door de selectiecommissie beoordeeld op geschiktheid om te fok-

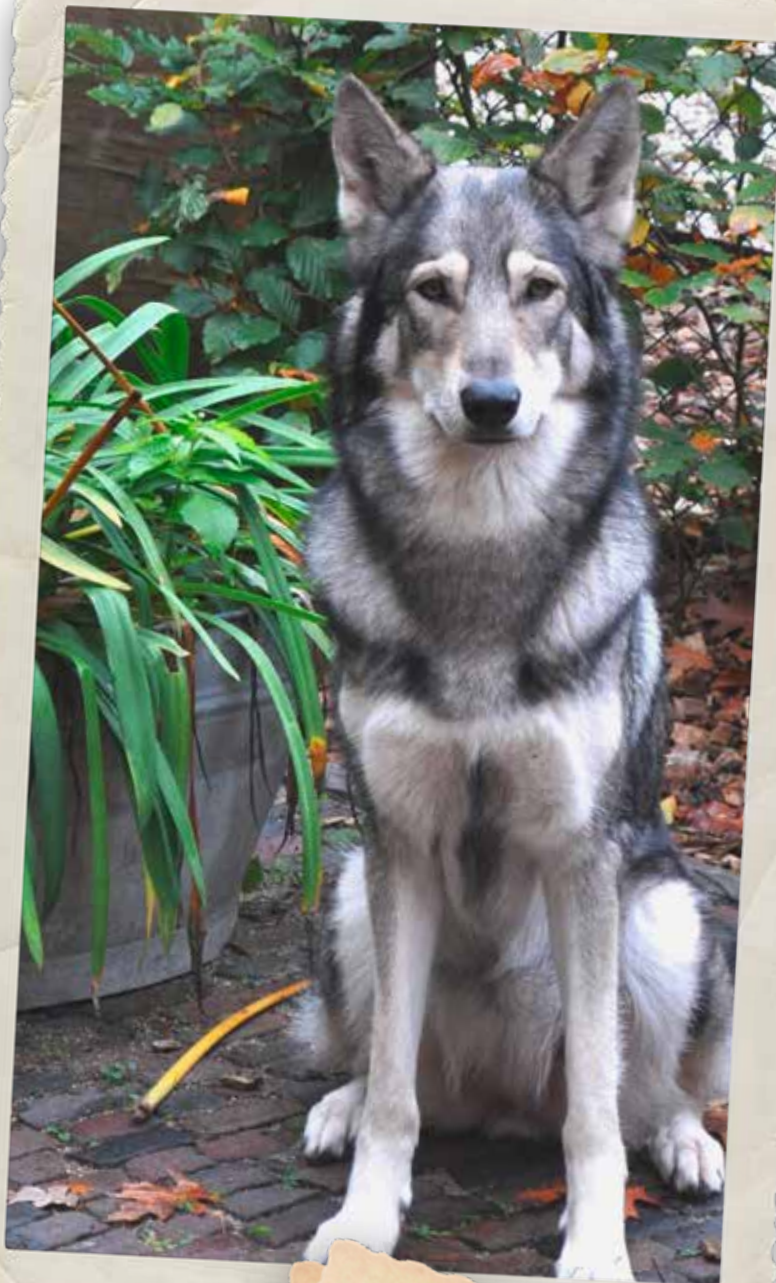
Sandra heeft zich in die tijd enorm gesteund gevoeld door het bestuur van de AVLS

ken. En ze slaagde, zodat er een geschikte dekreu moest worden uitgezocht. Sandra ging met Esther en Suzanne op onderzoek uit. "Pip is een pittige, dominante teef. Daar moet je volgens mij geen terughoudende of bange reu aan koppelen. Eerder een lieve goedzak." Zo viel de keuze op Loki.

Uiteindelijk kwamen er zeven mooie reutjes tevoorschijn. En toen begon de angst dat die misschien geen baasjes zouden vinden. Fons: "We hadden toen het laatste nest in een reeks geboren nesten. Vier pups hadden een bestemming, dus bleven er drie over." Sandra heeft zich in die tijd enorm gesteund gevoeld door het bestuur van de AVLS, met name Marianne en Reinier. "Hun kalmte en kennis hebben ons echt door die zorgelijke tijd heen geholpen."

Achteraf gezien hadden Sandra en Fons graag de beschikking gehad over een checklist, een afvinklijstje. "Er komt zoveel op je af. Van dierenarts tot AVLS en van selectiecommissie tot Raad van Beheer. Misschien kan zo'n checklist worden gemaakt, zodat fokkers die eenvoudig kunnen afvinken."

We spreken af dat we dit door zullen geven. En de pups? "Allemaal goed onder de pannen. En we zijn behoorlijk selectief geweest. Suzanne heeft ons ook daarbij heel goed bijgestaan."

Puppypret

Door: Gwendelyn Luijk

Sinds een aantal maanden ga ik vreemd. Het was niet eens mijn idee, maar dat van mijn geliefde. 'Waar is je gevoel voor avontuur?', vroeg hij onschuldig. Dus nu hebben we een pup die geen Saarloos is, maar een Tsjechoslowaakse Wolfhond. Hij heet Brom; de nieuwe vent in mijn leven. Ik weet het.

Het is een lekkere binnenkomer voor mijn eerste column in dit blad. Wees gerust dat ik nog niet ben uitgekeken op de Saarloos. Ik heb momenteel alleen een beetje de handen vol. Want allemachtig, wat een stuiterbal is zo'n pup toch. Dat was ik eerlijk gezegd een beetje vergeten. Je raakt tenslotte gewend aan je grote hond die altijd keurig luistert, komt als je 'm roept en alleen opeet wat je hem voorzet.

Ahum.

Laat ik dit anders zeggen. Op een gegeven moment kén je je hond. Je weet wanneer je maar beter niks aan hem kan vragen, omdat je de bananen al op een kilometer afstand uit z'n oren ziet steken. En dat-ie weliswaar kingsize gaten in de tuin graaft maar niet probeert over de schutting heen te komen. Dat hij de hele nacht slaapt en alleen piept als er écht wat aan scheelt. En je weet allebei best dat je z'n baas niet bent, maar er is een vriendschap op basis van wederzijds respect en vertrouwen.

Daar ben je allemaal zo aan gewend geraakt, dat het weer even slikken is met zo'n pup in huis. Wederzijds respect? Grenzen opzoeken, oprekken en overschrijden!

Toegegeven, misschien zijn we ook wat makkelijker geworden. Onze Saarloos Wolf mocht bijvoorbeeld pas op de bank toen hij zich had leren gedragen, maar na zijn vroegtijdige dood zijn we in zachte eieren veranderd die voortdurend een oogje dichtknijpen. Brom mag daarom nu al op de bank. Maar rustig liggen? Ho maar! Hij danst de hoempapa op onze kussens en rent er vervolgens met mijn leesboek tussen zijn voorpoten vandoor. Hij houdt

ervan op botten te kluiven en het liefst als ze nog in mijn arm zitten. Hij scharrelt wat bij de voordeur en als ik met mijn strengste stem vraag 'wat wij daar aan het doen' zijn, kijkt hij me aan met een blik van 'wat jij doet weet ik niet, maar ik was de post aan het verscheuren en daarna begin ik aan je schoenen'. En

Ook deze hond vergeef ik alles als hij met die grote goudgele ogen naar me kijkt. 'Wat ben je Lief', denk ik dan. En hij denkt waarschijnlijk: 'Je bent al heel aardig afgericht.'

Gwen.

Brom

Cavom®

de natuurlijke voeding
voor elke hond

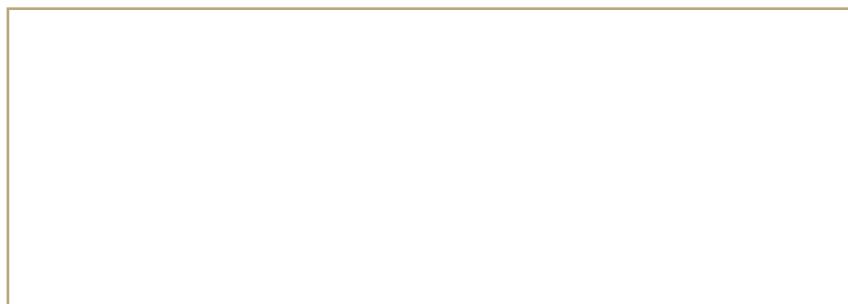
- Cavom is de volledige en hoogwaardige maaltijd voor uw hond.
- Cavom bevat alle essentiële voedingsstoffen in de juiste verhouding.
- Cavom is voordelig in gebruik, door de hoge energiewaarde en de lichte verteerbaarheid.

Kijk op onze website of neem contact met ons op voor specifieke vragen over welk Cavom product voor uw hond het beste is. Wij adviseren u graag!

cavom.nl

Cavom, daar draait een gezond hondenleven om!

Indien onbestelbaar: Secretariaat AVLS Jean Sibeliusstraat 33 3069 MJ Rotterdam

